

an Ollamh Coinneach Jackson bho Niall MhicGhilliosa ann am Barraidh. Chan e an sgeulachd àbhaisteach a tha so, agus is fhiach i a leughadh.

Tha e iomchuidh gum biodh facal brosnachaidh air a thoirt le Albannach cuideachd, agus tha sin ann bho Eòghan Mac a' Phì, a chuir cuairt air Gàidhealtachd Chanada am bliadhna fhéin.

Tha earrann ann a bheir toileachas do luchd-Gàidhlig an Albainn, agus is e sin an *Check-list of Scottish Gaelic Writings in North America* le Charles W. Dunn. Tha so a' cur ri àireamh nan leabhraichean a dh'ainmich Domhnall MacGhilleathain ann an *Typographia Scoto-Gadelica*, agus bu mhath gun dèante a leithid air son leabhraichean Gàidhlig a chaidh a chlà-bhualadh an Albainn as déidh 1914.

Chan eil sinn dol a sgur gun ghearrain a dhèanamh. Bu mhath leinn tuilleadh fhaicinn 'san Irisleabhar Cheilteach de rosg is de bhàrdachd a tha air ùr thighinn a mac-meanmain an luchd-sgrìobhaidh. Tha a cheart chàs mu ar coinneamh-ne an Albainn: mur a cuir sinn ri ar litreachas agus ri ar cànan, gun stad gun abhsadh, meirgidh agus seargaidh an dà chuid fo thaiseachd an dearmaid agus fo ghaoith a' mhì-ruin.

Guma cian an là sin, an Albainn agus an Canada.

“*An t-Eilthireach, le Calum Iain N. Macleòid,*

336 Charlotte Street, Sydney, Nova Scotia, Canada. 75 cents.

'Sann aig Mòd Dhùn-deagh, 's a' bhliadhna 1937, a chaidh Calum Iain Macleòid a chrùnadh mar bhàrd a' Chomuinn Ghàidhealaich, ach cha deach co-chruinneachadh de a bhàrdachd a chlà-bhualadh gu ruige so. Agus a nise, 'sann an Canada a tha an leabhar a' tighinn am follais. Thainig là bochd air luchd-leabhraichean an iomadach ceàrnaidh, ach is iongantach gu bheil móran dhùthchannan ann far a bheil prìs cho suarach 's a tha an Albainn air litreachas na dùthcha. Cha tainig de leabhraichean Gàidhlig am follais an Albainn o chionn fhichead bliadhna na chumadh leughadh ri duine airson sia mìosan.

Ach bitheadh sin mar a bhitheas e, tha leabhar-bàrdachd againn an so as Albainn Nuaidh, agus tha sinn 'ga fhàilteachadh. Tha sinn toilichte fhaicinn ann an dàn a choisinn an crùn dha—*An Cuan Siar*—

“'Se sealladh do ghnùis,

'S a' ghealach a' dùsgadh tràth-nòin,

A chuireas lannir 'nam shùil

Fhad 's a mhaireas mo thùr ri m'fheòil.”

Anns an dàn so, agus cuideachd anns a' *Mharbhrann do Ruairidh Macleòid*, tha am bàrd so a' nochdadh móralachd agus snasalachd cainnte nach eil idir cho bitheanta 'nar bàrdachd 'san là-an-diugh.

Chan eil teadhair air a thaobh cuspair. Gheibhear an so cuideachd *Oran-magaidh Mhic Mhaoilein, Mac na Braiche, A' fàgail Cheap Breatainn, A' Mhaighdeann Mhara, is Oran na Piseige*. Agus is math as airidh an dàn as fhaide 'san leabhran so, *Mìre Chatha*, a chnuasachd.

Tha fuinn air ochd de na sia òrain deug a tha 'san leabhar, agus tha sinn a' làn chreidsinn gun còrd iad ri luchd nan céilidhean air dà thaobh a' chuain.